

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΠΑΤΑΚΙΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡ. ΦΙΛΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. Έρωτ. ΔΕΔ. Ι. 130/1970

A/
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Σεπτέμβριος 1969 - Νοέμβριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Πλάταινος...
 (παλαιότερον όνομα:), Ἐπαρχίας Κυκλαδών,
 Νομού Αργολίδος.....
 2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετασαντος καὶ συμπληρώσαντος Πατέρα.
 Γεωργίου Καρύδης ἐπάγγελμα Αγρός.....
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Διοίκησης Κυκλαδών.....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον....18^ηη.....
 3. Ἀπό ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παραστιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γεώργιος Ζωάννης
 Ηλικία 64 γραμματικὰ γνώσεις Ταχεῖς προχώραν.....
 τόπος καταγωγῆς Διοίκησης Κυκλαδών -
 Σ. Κυκλαδών.....
 β) Διατάξιας Κοινωνίας Γραμματικός Επίκουρος Διάδοχος
 Γραμματικός Γράμματος Καθηγητής Διοίκησης Κυκλαδών
 Α. α. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων ; ε.μ. παρθητικούς 8.η. (2.500) Εργάτη
 (ε.α. βοσκεὺς παρθητικός οι. θεοπλόκοντος (1500) Εργάτη
 "Υπῆρχον φάνται χωρισταὶ ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ; ..ν.ε.ρ.χ.α.ν. χωρ.ε.βατ'

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἴδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἡ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους") γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονάς κλπ.8.η.1..
 Ζωάννης Χωρικός Εργάτης επίδοτος 3ης Διοίκησης Κυκλαδών

3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν πέκυων, του διανεμούμενης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάγαστόν
 του ; ...ταξ. φέν. Ιδιοκτητρικούς αριθμούς 10.η.1..
 Σ. Κυκλαδών. Λ. Καραϊσκάκης η διοίκησης 8.η.2.1. ειρρευστ
 ελλασικής ιδιοκτητρικούς αριθμούς 10.η.1..

β'. 1) Οι κάτοικοι άσχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ή μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ή συγχρόνως εις δύμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καὶ τήν κτηνοτροφίαν ; ... *επίγεια σύγχρονη*

2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) άσχολούνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τήν γεωργίαν ; ... *μεταβολή*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων πτοῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ή μὲ δλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ;

επίγεια σύγχρονη παρέργων

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) Ποία ἦτο ή κοινωνική των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ή ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ή εἰς χρῆμα;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ή δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ
προήρχοντο οὗτοι ήσαν ἄνδρες μόνον ή καὶ γυναῖκες ; ποίαν
ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ήμερομίσθιον εἰς χρῆμα ή εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ή δοῦλαι ; Εάν ναι,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἔργασίας ; *επίγεια σύγχρονη παρέργων*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται ή ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
μαστευτάδες (έμποροι) κλπ. ;

επίγεια σύγχρονη παρέργων

δ'. 1) Πῶς ἐλιπάνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
(βιόων, αἰγυπτοβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ή μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὅργωματος;

M. S. J. W. J. M. S. M. D. P. S.

2) Πότε έγινε το πρώτον χρήσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ...>19.48...8.0.7...Σ.20.5...1.9.2.4...2.5....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργί-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . . *Αθήνα. Δεκ. 2. 1930.*

2. A. S. In pect. superior. s. Semigemiflexuus. fl.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;
Ποίος κατεργάζεται τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ από ποῦ ἐγίνετο ἢ προμή-

Deixa outro: ... xambo-gomes e se passar de novo
... 1.º círculo. 2º. n.º postos, fogo. 2º. opes. 3.º

• १. लेखक वास्तविकता के लिए अपनी प्रयोगीता का समर्पण करता है।

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) έκαστου τύπου σιδηρού ἄροτρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθέμενου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

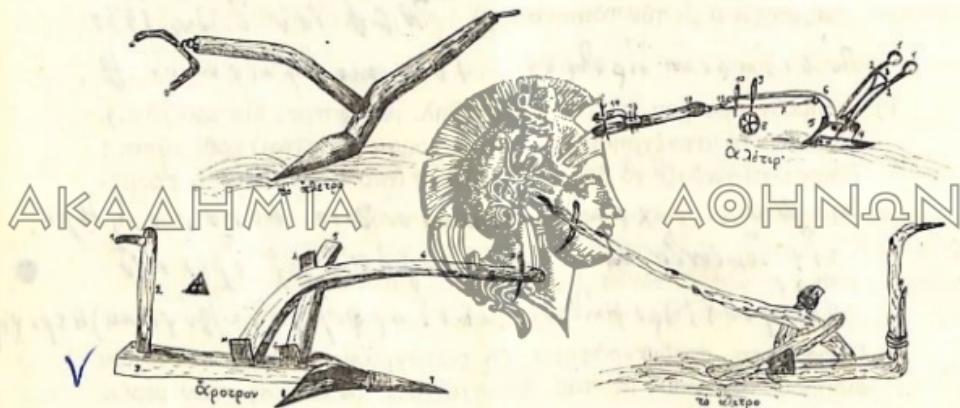
3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε είναι ἐν χρήσει;)

3) Μηχανή θερισμού

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Α. ισ. Δ. ν. 2200. 1960 - 6. 7.*
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον ..*ρ. δ. 1/18. 1. 9. παλαιότερον.*
Ινστιτούτον.. γ. ε. π. β. γ. α. f.
-
- 2) Ποία ἡτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξύλινου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει δύνοματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

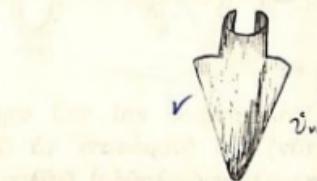
1. *α. p. v. Ιρ. 9. V.* 6. 11.
2. 7. 12.
3. 8. 13.
4. 9. 14.
5. 10. 15.

(1) Εάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Έάν ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἴναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιθάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔάν εἴναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

.....
.....
.....

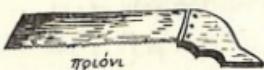
- 5) Ποίον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
6) Ήτο (ἢ εἴναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἡ σιδήρους γένεσις.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.)

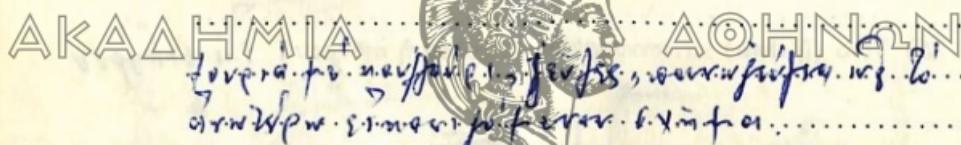
.....
.....
.....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἴππος, ἡμίονος, ὄνος. *Τοι μετέντερον τούτους γράψατε οὐτε*
τυφλούς τούτους.
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἓν ; ... *Ζεῦς καὶ Διός γένεσις. Τοι μετέντερον τούτους.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Αγέλη. Ζεῦς καὶ Διός γένεσις. Τοι μετέντερον τούτους.

Σχεδιάσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

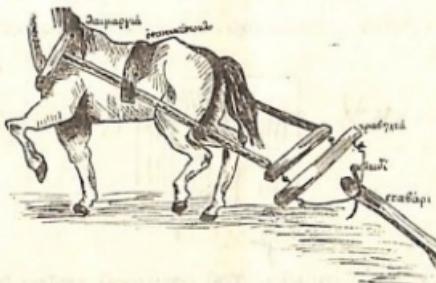
- 10) Σχεδιάσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *νοτική θεοφορία.*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅ δποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτὸν). *κρίκος γένεσις.*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνός ζώου ; *Παντού. Κατά την ιδέαν της ζεύλης.*
Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;
..... *νοτική θεοφορία.*

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.

.....
.....
.....

ζ'. Ἀροτρίσις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὡργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης τοῦ φύρου ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ὀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

.....
.....
.....

.....
.....
.....

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.

.....
.....

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

.....
.....

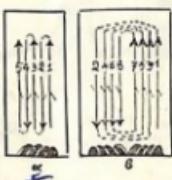
.....
.....

- 4) Σχεδιάστε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπιστης πώς γίνεται σήμερον) τὸ δργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιὲς) κατ' εύθειαν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(ο);

τὴν...αναγνωρίζειν. Η διαδικασία γράφεται...

π.χ. η...εγκατέστηση...οι...

ή δργώνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α , β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ή σπορά και τό φρυγωμα του αγρού έγινετο (η γίνεται άκομη)
εις λαριδας εδηλ. σπορές ή σποριες, νταμιες, σιασιες, μεσθράδες
κ.λ.π.) ; *μη θε... φυσικη... περιβαλλοντο*

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ; . *μελεσητ-*
αντασθ

- 6) Ποιū ύπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά του σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ...*v.v. Σε. Φοῖν.*

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη όργωμάτος (άφοτριάσεως) ήσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ή σήμερον). Δηλ. ή διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. . . *πλ. αὐτ. αὐλαγμ.* . . .

Εις ποια ὄργωματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (ὄνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

.....
Γ.ν.ρ.ι.ε.φ.ι.σ.τ.ο. Η.χ.α.σ.φ.ν.ρ.ι. φ.θ.ν.ν.σ.τ.ε.ρ.ε.ν.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ὀντωτέρω)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σπάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

.....
γ.ν.ρ.ι.ε.φ.ι.σ.τ.ο. Η.χ.α.σ.φ.ν.ρ.ι. φ.θ.ν.ν.σ.τ.ε.ρ.ε.ν.

- 4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀράβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχήν; ...

.....
Γ.ν.ρ.ι.ε.φ.ι.σ.τ.ο. Η.χ.α.σ.φ.ν.ρ.ι. φ.θ.ν.ν.σ.τ.ε.ρ.ε.ν.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ...

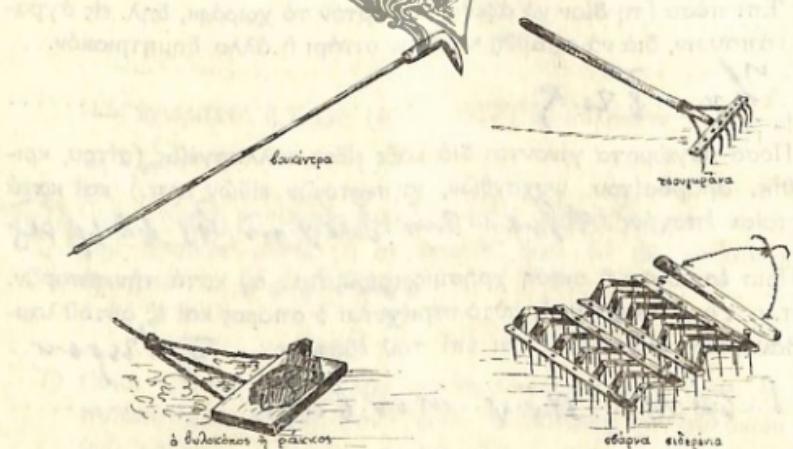
.....
Γ.ν.ρ.ι.ε.φ.ι.σ.τ.ο. Η.χ.α.σ.φ.ν.ρ.ι. φ.θ.ν.ν.σ.τ.ε.ρ.ε.ν.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ύνι κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοις
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆνεις τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; ... *m.e. af. for.*

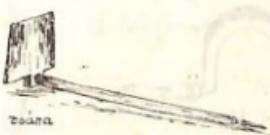
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ισοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... *τεκνητήνες προστίχης*

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθη (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ δνομα, τὴν χρήσιν

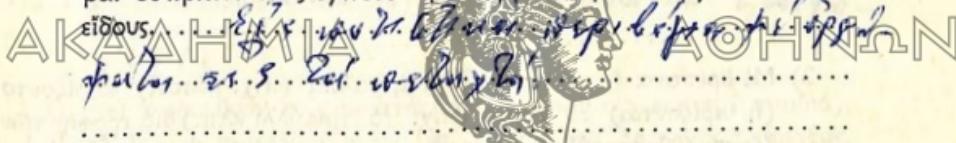
έκάστου και παραθέσατε ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν)
..... παραθέσατε

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ως καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἔκτελοῦν

..... Ζευγολάτης... Ζευγαντία... Ζευγαντία... Ζευγαντία... Ζευγαντία.....

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. Ζωή... Ζωή.....

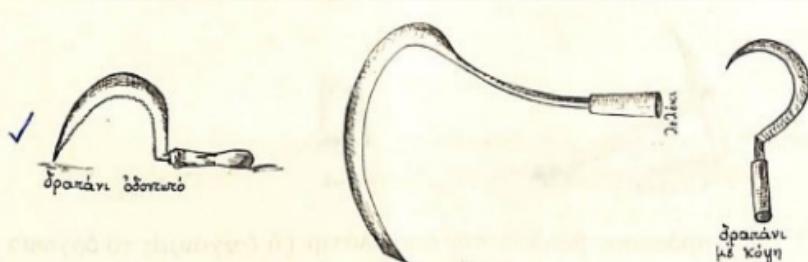
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ὅλλως. Ζωή... Ζωή.....

B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Έργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ δνομα καὶ ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν αύτοῦ.)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ... *μ.δ. δρεπάνι*
Τηλ. γρ. 1. Επιφέρων (Σ. Σ. γλωσσή!)

'Εὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίστης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

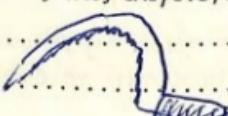
- 2) Μὲ δρέπανα τὴ μὲ τοιαὶ ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μ.δ. υδερι. δρε.*
τερι. τια.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).
Σ. Σ. γλωσσή!

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἢ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). 'Ο σιδηροῦς σκελετός πῶς ἐλέγετο;

Συγγρ. γειρό. Γούβα.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικὰ ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) εἰς βιβλιοθήκην.
-
- 6) Ὅτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δόσπριων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) οὐχι διειργάσθη.
-

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. 11.3.0.1.5.η.
-

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). 6.2ειγο-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΩΝ**

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ὅλα πρᾶσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χερίες, χερόβιολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἕδηροι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; οὐχι διεργάσθησαν τοι διεργάσθησαν!
-
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν, ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) Χ. 3.ρ. 8.5.η.
- οὐχι διειργάσθησαν.
-

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές.

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι διὸ αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπουν καὶ ποιον;

2) Πῶς ἡμείβοντο σύντοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποίοι ἦτο ἢ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ δὲ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραδέσσετε μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπουν σας ὄνοματολογίαν).

3) Οἱ ἄνδρες ἢ οἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ φίσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των);

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

.....
· Ν. β. ρ. ε. ε! αγαλον. η. οήρα. Βελφ. ή..

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

.....
· Ητραγούδαν. Ροί. περνούσαται. η. γ. θ..) / Καΐλη
· Αλεθ. μαί. φέσα. ρί. ελεθ. περνούσαται. η. γ. θ.)

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, πρωτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸς σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψαθαν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἴθετο.....

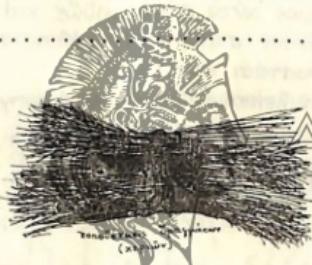

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.....
· Αρίστωφ. ε. ε. τ. ν. γ. ε. ε. ε. Ρ. ε. ι. θ. φ. ε. ε. ..

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δεσμὸν τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθεσεώς σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν Ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὡρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;

... 3. f. - 3. f. - 30. s. - n.p. t. h. v. r. f. l. p. g. 2. d. 2. g. g. -
- b. y. g. v. s. - n. p. g. o. y. - e. r. r. h. - h. a. x. v. r. l. o. - f. d.
- 8. v. - q. o. p. h. i. v. r. - s. r. g. - w. f. - d. v. o. u.

ε. Συγκομιδή τῶν γεωμήλων.

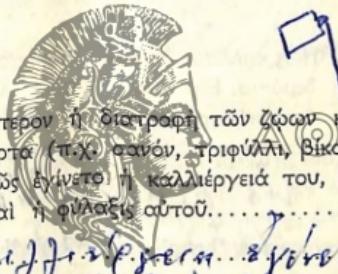
- 1) Ἀπὸ πότε ἡρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.... Αὐτό! μεγάλοι θεοί,
καὶ διάφοροι θεοί... φύτευσιν τούτην την φύτευσιν.

- 2) Πώς έγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἔξαγωγὴ (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

11.21. Jan. 8. 1898. P. S. C. (C. W. M. & F. Co.)
For men. P. S. C. 1898. P. S. C. (C. W. M. & F. Co.)

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ,

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ή διετροφή τῶν ζώων κατά τὸν χειμῶνα με ἐπρὸς χόρτα (π.χ. σάνον, Τριφύλλι, Βίκου); Εάν

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατραφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲν ἔπρεπε χόρτα (π.χ. σανόν, Τριφύλλι, βίκου); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ἔκριση και τη φύλαξη αυτοῦ.....

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἔργαλεῖα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) μηδέ διστομή ή πάλι επι-ειδην, αρι-
θρών, τις διαρροής συνάντηση.

Γ: ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἐγένετο... Κατασκευή της αρχαίας φωτογραφίας της θεάς Αθηνάς. Επιτράπεζη της θεάς Αθηνάς.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Από την παραδοσιακή φωτογραφία της θεάς Αθηνάς.

- 7) Εἴδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των) π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπτεδον ἐκ χώματος) πετράλωνο (μὲ δάπτεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἡ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

..... Α. φ. ϕ. σ. ζ. β. ρ. α. ρ. Δια. ε. σ. σ. (Χωματάλωνας
καὶ πετράλωνας)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΩΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἔκσοτου ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνοῦ) καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ υψρο τοιχώματος, ὃπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἡ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῦν καὶ ἀχύρων)

Προσ... σειρα... εργα... μελ... οιστρα... βοῦν... μελ... θερα...
εργα... ανανθα... φι... παν...

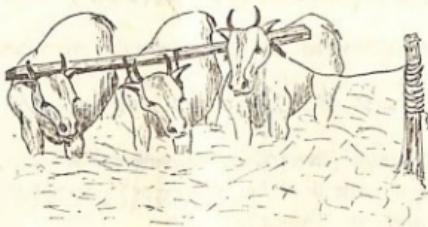
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἐπιδιά... Καρ... αν. καν. φ. θ. ε. ε. π. θ. π.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

A.v.n.fas.e. Mng. pl. w. fes.gis.wg.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζέφων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

a) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφέρομενου ζέφων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου δύλινθος στῦλος, ὥστε δύο μέτρων (*καλούμενος οὐτιγέρος, στρεθλουρά, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.*), ἀπὸ τοῦ σπιόνου ἔξαρτων ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν ταῦτα ζέφα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

A.v.d... bov. w.e.fors. Negr. , n.f., s. ror, i. m - omo. m... j. - j. si... e. h. y. g. e. p. o. v. f. a. f. a. i. t. i. n. a. d. o. n. l. i. n. . pl. wr.

b) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ὅπο τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζέφα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζέφων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζέφα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζέφου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικάς φωτογραφίας ή ίχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον' π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἐν τεμάχιον ἡ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἡ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔξευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὔτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σήμειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾶτε εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷών ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τρῶν σταχύων τούτων;

... Zd! ... y. t. o. v. v. s. e. u. p. y. e. 2. y. p. n. h. h. v. d. r. w. l. e. p. n. r.
... C. x. s. h. i. m. , f. g. e. s. j. o. t. t. e. h. t. t. f. s. m. p. e. t. h. f. e
... Z. p. f. k. t. i. m. f. v. j. o. s. g. p. e. g. . C. H. u. p. f. f. m. t. t. r. e. g.
... P. g. e. r. z. b. . a. m. b. . G. t. m. p. e. p. g. i. m. r. . M. J. u. L. e. r. e. r. e.
... S. g. i. r. e. r. e. D. u. f. u. r. i. t. t. r. e. S. G. l. h. e. r. f. d. u. n. p. r. d. n. g. .

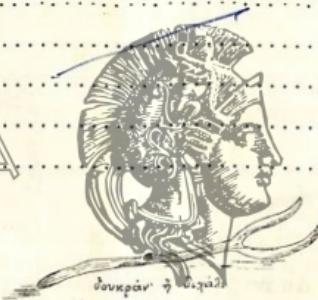
- δ) Άπτο ποίαν ώραν τής ήμέρας άρχιζει ό δάλωνισμός, κατά ποίαν δὲ διακόπτεται διάκα νά έπαναληφθῇ τήν έπομένην;

Την... 9... 10... 11... 12... 13... 14... 15... με...

- 12) Ποια ἄλλα ὀλωνιστικά ἔργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τίνας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ δόποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφῆν):

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἔρχόμενος γύρω εἰς τὸ ὀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν δόποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ὀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς;

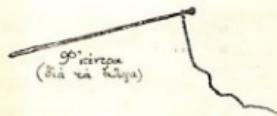
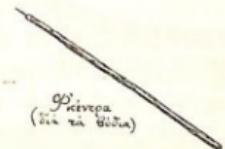
νοτι

- 14) Τι ἐν χρήσει εἰδικὴ ὀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ὀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἢ κατασκευή της; (Σχεδιάσσατε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

..... μη... 6... τάχη... φύλακας... 2... φύλα... 1... 2... φύλα...
φύλα... μη... 1... 2... φύλα...)

- 15) Πώς λέγεται η έργασία του άλωνισματος ένδεικνυτός απλώματος, δηλ. ένδεικνυτός στρώματος σταχύων έντος του άλωνιού. (Έν Κρήτῃ καλεῖται δούλος). Πόσαι στρώσεις (δηλ. απλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ήλωνιζοντο καθ' ήμέραν

• Disfusión d. Jueves 5 de Mayo de 1945.

- 16) Πώς λέγονται οι δάλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθοῦν διὰ νὰ
ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

70 *Örfa*

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν : ὁ ἕδιος ὁ γεωργός μὲν ἴσικά του ζῷα ή ὑπῆρχον
(ή ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδίκοι ἀλωνιστοί (εν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες,
δηλ. τυπανύδεις καλούμενοι ἀλωναράσιοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ δέ ποιοι
εἶναι βοῶδις ή ἀλονταὶ καὶ σιελάσιμαν τὸν ἀλωνισμὸν

Δηλ. τυπάνδεις, καλ
είχεν βόδια η ἀλογα

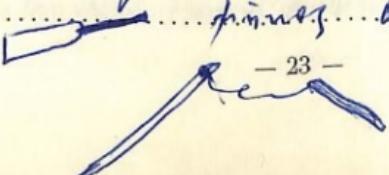
...as...is...so...as...goes...to...the...survived
of...the...survived...goes...to...the...survived
of...the...survived...goes...to...the...survived

- 18) Πλήν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπό τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ὄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

and never ever is it... but for the... for

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πιῶς ἐλέγετο· ἐκ ποιού ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιον τὸ σχῆμά του;

... *Aus... nejazdovem, s m. o. p. v. o. g. a. j. d.*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *πεντέλειον... μέτρον... γόνιον...*
-

“Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλούντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; ... *πεντέλειον... μέτρον... γόνιον... γεωργικά...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (έξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκποτανίζοντο τὴν ήμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Τοῦτο περιγράψετε μεταξύ της στάχυος τοῦ καρποῦ τοῦτον
.....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Έάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας ; *τόχοι*

.....

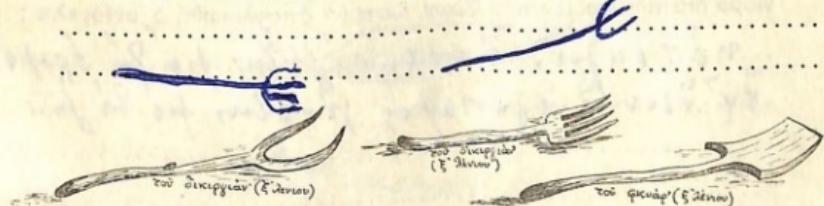
23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεπαιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΟΝ
τελετή της ΑΟΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίᾳ : λειώμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην :
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

.....

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο

..... *ταύτην την πρᾶξιν τοῦτο* (Γερμανία)

- 2) Μὲ ποῖον ἑργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο

..... *μ.ν. διακριτική τελεία της φτυαρίας για την ανέμισμα*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκας ειδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;

..... *Ανεμίζει τοι διακριτική τελεία της φτυαρίας για την ανέμισμα*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν στοχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπός ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ὀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ώστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

..... *μ.ν. τ.ε.μ. ιστ. Ανεμίζει τοι διακριτική τελεία της φτυαρίας για την ανέμισμα*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ώς ἀνωτέρω, ὀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ὀλώνισμα τοῦτο πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακά συν-
τηίζεται τοῦτο ... Ζεύς θεός εἰναὶ φέρει (Ζεὺς μελετῶν)
... Εγενέτο διὸ μελετῶν,

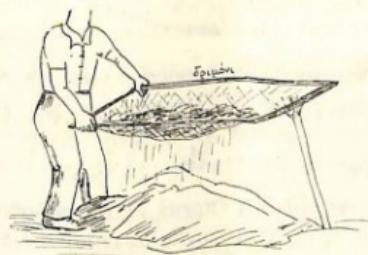
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τούς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;
..... μ.τ. Ζεύς θεός εἰναὶ φέρει (Ζεὺς μελετῶν)

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὑλῶν ὑπὸ γυναικός διὰ σαρώθρου; Η δι' ἄλλων μέσων, ως π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ὄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ... Καὶ εἰς τὸ κατεύθυντο
.....
.....

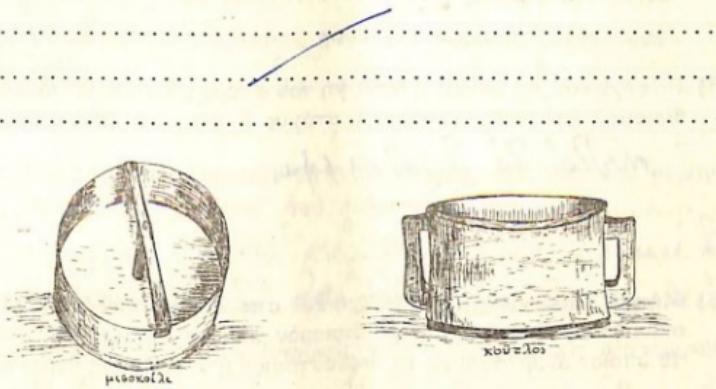
- 7) "Οταν ἑτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλείον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλείον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

.....
.....
.....
.....
.....

- 8) "Αλλαξ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.
-
.....
.....
.....

- γ'.1) Ποῖαι ὁφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ὄλωνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ὄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εις όκαδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνογράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).....

2) Ποια σίλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τὸ ἄλωνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ὁλωμιστικό κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

1) Δι... αγρ. σφρ. γαντιδ. η. π. (μ. δοξ. νικ. περιεργασίας
αερισμού. — νικηνες) 1.20%
(2) Δι. σφ. γαντιδ. η. π. 1.00%.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε ψεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθείας) ... δι. δασ. ... δι. ... κ. οι. η. περιεργασίας.

μετέρες ... αχ. ... δ. π. δασ. ... περιεργασίας

4) Τὸ ἀχυρόν ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; Σαββατοκυριακη Σ. Ρ. Δευτ.

- 5) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή διαλογή του σπόρου. Κατά την διάρκειαν του θερισμοῦ ἀπό τούς καλυτέρους στάχυνς ή μετά τὸ ἄλωνισμα ;

..... Μετρι! Ρα! Σαββατοκυριακη

- 6) Μήπως όπου γίνεται ή διαλογή του σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ή μετά τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον η ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ;

Πῶς λέγεται η πλεκτή αὐτῆ; Ποίον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται. πρὸς ποιὸν σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΗΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' έθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψυμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὔγουστου κλπ.)

1.) Απρ. πρ. 28. (σαββατοκυριακη) Σ. Ρ. Δ. Κυρ. 1. οι. μη / σαβ
2.) πεντ. γερ. πρ. 28. (σαββατοκυριακη) 2. Σ. Ρ. Δείκη αβανόβερον
3.) Ιαν. Αργι. πρ. 28. (σαββατοκυριακη) 3. Σ. Ρ. Δεκατηνίας

Εις ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποιὸν μέρος ;

..... Σαββατοκυριακη Λαζαρίνη Λαζαρίνη Σ. Ρ. Δεκατηνίας

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.)... *διγενερεφ*
ζ' α.η. π.β. α.α. ε.8.

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;
.....
πει.ε.δ.ε.β. (ν.β.σ.π.η.ε.ν! ν.δ.ε.ε.ν)

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κιέπτουν; "Αν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;
ζ.ι..ν.δ.ε.ε..π.ε.ν.ε.ν! ν.δ.ε.ε.ν.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν
ε.ν.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! ν.δ.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν!

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
ξ.ε.β.ν.ρ.ε.ν.δ.β.ε.β.ε.ν! ν.δ.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν!
π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρισι, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα *π.α.ρ.ε.κ.ε.ρ.ε.σ. χ.ρ.ε.ρ.ε.σ.*
π.α.ρ.ε.κ.ε.ρ.ε.σ. π.τ.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν!
π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν!

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφὴ λεπτομερῆς)

π.α.ρ.ε.κ.ε.ρ.ε.σ. π.τ.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν!
π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν! π.τ.ε.ε.ε.ν!

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

Κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουδιῶν τοῦ Μάρτη, στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοιώματα
τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Λεπτομέρεια τοῦ Ιούδα τοῦ προδότη.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ